

AS SUNOREK

2010. A KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress:	Vabaõhumuuseumi tee 97 Tallinn Harjumaa Eesti Vabariik
Registrikood:	10042896
Telefon:	372 6791 901
Faks:	372 6971 950
E-mail:	sunorek@sunorek.ee
<i>Põhitegevusala:</i>	<i>Aknakatete, liuguste ja garderoobisüsteemide müüja ja tootja</i>
Audiitor:	KMRA Audiitorbüroo OÜ
Aruandeaasta algus ja lõpp:	01.01.2010-31.12.2010

Sisukord

KONTSERNI LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED	3
TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
Konsolideeritud bilanss	6
Konsolideeritud kasumiaruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	9
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Majanduskriisi mõjud	21
Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid	21
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 5 Nõuded ostjate vastu	21
Lisa 6 Maksud	22
Lisa 7 Varud	22
Lisa 8 Tütarettevõtted	23
Lisa 9 Materiaalne põhivara	24
Lisa 10 Immateriaalne põhivara	25
Lisa 11 Laenukohustused	25
Lisa 12 Kapitalirent	26
Lisa 13 Kasutusrent	27
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	27
Lisa 15 Omakapital	27
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	28
Lisa 17 Müügitulu	28
Lisa 18 Muud äritulud ja muud ärikulud	28
Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused	29
Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud	29
Lisa 21 Finantstulud ja –kulud	30
Lisa 22 Laenude tagatised ja panditud varad	30
Lisa 23 Tingimuslikud kohustused	30
Lisa 24 Tehingud seotud osapooltega	31
Lisa 25 AS Sunorek konsolideerimata finantsaruanded	32
Lisa 26 Bilansipäevajärgsed sündmused	35
Lisa 27 Kontserni majandustegevuse jätkuvus	35
AS SUNOREK konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	37

KONTSERNI LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED

AS-i SUNOREK kontserni peamiseks tegevusalaks on erinevate aknakatete, liuguste ja garderoobisüsteemide müüja ning tootja. Kontserni kuulub koos emaettevõttega kokku 3 ettevõtet : Sunorex SIA ja Nordsellers OÜ.

Kontserni tootevalikusse kuuluvad rulood, ribakaardinad, eritellimusel kapisüsteemid ja -uksed. Kontsernil on 4 tootmistehhi: Mäos Harjumaal ja Tallinnas. Kontsern turustab üle 30% oma toodangust välisriikidesse. AS SUNOREK kontsern annab tööd 238 töötajale.

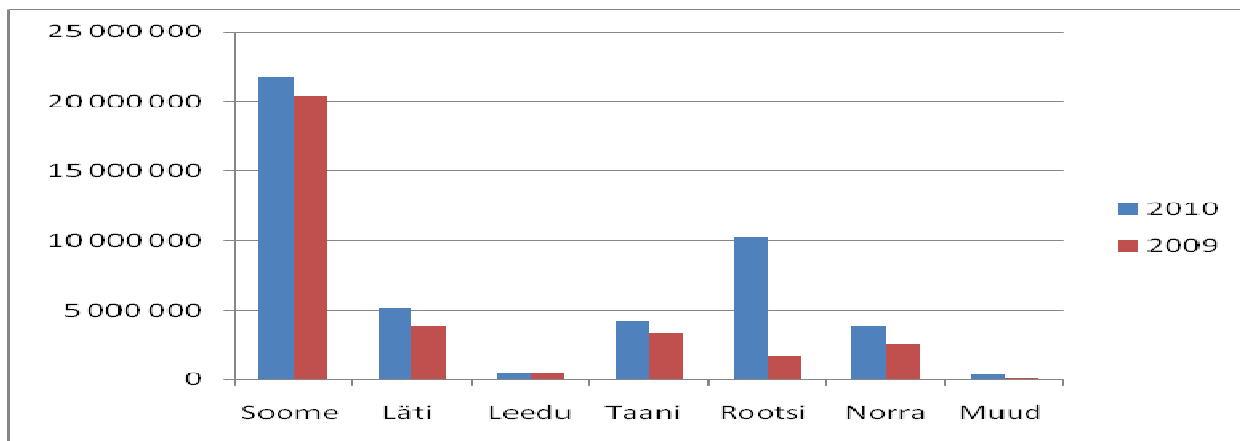
AS-i SUNOREK emaettevõtteks on Grandman Invest OÜ.

Juriidiline aadress:	Vabaõhumuuseumi tee 97 13516 Tallinn Eesti Vabariik
Äriregistri nr.	10042896
Telefon:	372 6 791 901
Faks:	372 6 791 950
E-mail:	sunorek@sunorek.ee
Audiitor:	KMRA Audiitrobüroo OÜ

TEGEVUSARUANNE

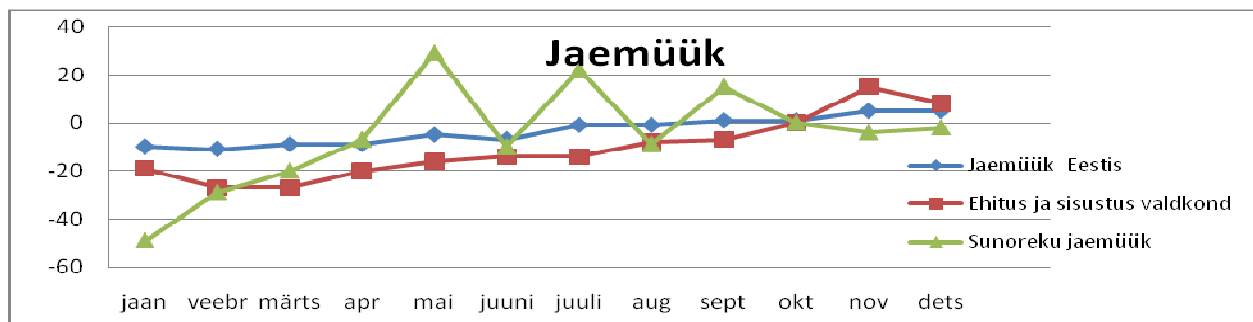
2010. aastal jätkas AS Sunorek tegevust eritellimusel aknakatete, liuguste ja garderoobisüsteemide müüja ja tootjana. 2009 lõpus lisandus ning 2010 aasta jooksul arenes oluliselt täiendava tootegrupi – eritellimusel spoontoodete - müük. Sunoreki tooted on suunatud jae-, äri- ja ühiskondlikele tarbijaile, turundamiseks kasutatakse nii ettevõtte oma jaemüügivõrku, partnereid ja edasimüüjaid Balti- ja Põhjamaades. Tooteid turustatakse oma kaubamärkide Sunorek, Tank, Arina ja Structo all. Suur enamik Sunoreki tooteid on valmistatud eritellimusel, täpsete mõõtude ja kliendi valikute põhjal.

Sunoreki prioriteet 2010 aastal oli jätkuvalt ekspordi kasvamine ja ekspordivõimekuse parandamine, milleks viidi läbi turu- ja kliendiuuringuid, loodi sidemeid potentsiaalsete klientidega ning avati uusi müügikanaleid. Hinnapoliitika uutele turgudele sisenemiseks, positsiooni ja tuntuse suurendamiseks on olnud agressiivne, mis on kaasa toonud kahjumi suurenemise ning on ka 2010 aasta kahjumi peamiseks põhjuseks. Samal ajal on kasvanud Sunoreki turuosa Soomes, Rootsis, Taanis ja Norras enamikes tootegruppides. Ekspordi arengut on toetatud süsteemsete tegevustega müügi-, turunduse-, tootearenduse-, tehnoloogilise arendamise ja kvaliteedi valdkondades ning see on jätkusuutlik.

Allikas: Sunoreki 2009 ja 2010 aasta ekspordi müügi võrdlus

Sunoreki müügi mahud Eestis olid 2010. aastal koos Eesti turuga mõeldukas languses. Ekspord ja spoontoodete müük Eestis kasvas jõudsalt (+48% ja 518%). Vaatamata ekspordi kasvule jätkus mõn sisenõudluses 2010. aastal. Sissetulekute madal tase ning üksnes osaliselt rakendatud ressursid olid peamine põhjus, miks eratarbimine ja investeerimine nii madalal püsisid. Kõige enam mõjutab sisenõudluse taastumist tööturu olukord. Töötuse määr ulatus 2010. aasta I kvartalis 19,8%-ni, kuid hakkas seejärel kiiresti langema, jõudes aasta viimases kvartalis 13,6%-ni. Suve lõpus peatus langus jaemüügis, Sunoreki kaubagrupideni jõudis jaemüügi languse peatumine Eesti 2011 aasta esimesel poolel. 2010 aastal oli suurem langus 1. poolaastal, 2. poolaastal kasvas müügi maht enamikes tootegruppides Eestis. Ekspordi areng on kiirenenud – möödunud aastatel 15% ja 25%, 2010 aastal +48%, ekspordi osakaaluks käibes kujunes 33% (2009. aastal 23%).

Allikas: Statistikaameti ja Sunoreki Jaemüügisalongide müügi võrdlus

Peamiseks teguriks Sunorek toodete müügi languses on eelkõige ehitussektori langus Eestis. Ehitismahud vähenesid mullu enam kui kümnendiku. Statistikaameti andmetel ehitasid Eesti ehitusettevõtted 2010. aastal omal jõul Eestis ja välisriikides kokku 1,3 miljardi euro (20,1 miljardi krooni) eest, mis oli 13% vähem kui aasta varem. 2008. aastal

alanud ehitusmahtude vähenemine jätkus ka 2010. aastal. Ehitustegevuse langus oli eelkõige tingitud elamuehitusmahtude vähenemisest kohalikul ehitusturul. Positiivset ootust ehitusturule annab nõudluse kasv uute eluruumide järele. 2010. aastal väljastati ehitusluba 2600 eluruumi ehitamiseks, mis on ligi neljandiku võrra rohkem kui aasta varem. Ehitusektori kasv või langus avaladb Sunoreki kaubatoodetele mõju pooleaastase viitega.

Tööaja- ja rahamahukas on olnud eritellimusel valmistatavatele spoontoodetele (siseuksed, mööbel, sisustusdetailid, vaheseinad) piisava mastaabiga turu leidmine ajal, mil tarbijate huvid kalduvad pigem hinnaeelisega toodete kasuks. Siiski on sihturu laius ja müüügikanalite rohkus võimaldanud selles sektoris saavutada piisava müüginivoo, hoidmaks 2009. aastal soetatud tütarfirma Nordsellers-i rahavoogu tasaakaalus. Tõsi, see on küll õnnestunud alles 2010. viimases kvartalis ning spoontoodete mittepiisav müügiimaht ja tehase alakoormus 3-s esimeses kvartalis on teiseks oluliseks kahjumi põhjuseks. Alanud aastal on selle sektori müük stabiliseerunud ning kasumlik.

Ekspordi arengu, spoontoodetega seotud arenduste finantseerimiseks ja lühiajalise kahjumi katmiseks kaasati 2010.aastal finantsinvestor 12 miljoni kroonise investeeringuga.

Tööjõu kasutamise- ja palgakulude efektiivsus on kõikides tootegruppides nii tootmises kui müügis paranenud, kauba- ja materjalikulude osakaal käibes tänu tooteportfelli muutustele ja ekspordi osakaalu suurenemisele kasvanud. Investeringuid on Kontsern teinud peamiselt sisemiste protsesside arendamiseks, personali koolitamiseks, sihtturgude uurimiseks. Oluliselt on tugevdatud krediidihooldust ja vähenenud deebitoride allahindlustest tulenevad kulud, peamiselt tänu krediidiotsuste konservatiivsusele võrreldes varasemate aastatega. Refinantseeriti kõik olulised laenud, eelkõige Nordsellersi kinnisvaralaen, tagamaks pikaajaliste laenude jõukohased graafikud.

2011. aastal ootab Kontsern majanduslanguse asendumist tõusuga, lähtudes Eestis majanduse arengust. Peamised prioriteedid on ekspordi marginaali suurendamine, kasumlikumate tootegruppide ja sihtturgude müügi kasvatamine, senisest rohkem investeerida tootearendusse, jätkata investeeringuid kvaliteedi, protsesside ja personali kvalifikatsiooni parandamiseks. 2011 aasta on alanud kasumlikult, 5 kuu tulemused kinnitavad müügi positiivset arengut Eestis kõikides tootegruppides ning ekspordi edasist kasvu.

Peamised kontserni finantssuhtarvud

	2010	2009
Müügitulu	140 589 030	139 816 929
Käbekasv	1%	-19%
<i>(müügitulu 2010-müügitulu 2009)/müügitulu 2009*100</i>		
Puhaskasum	-7 700 209	-3 294 062
Kasumi kasv	134%	812%
<i>(puhaskasum 2010-puhaskasum 2009)/puhaskasum 2009*100</i>		
Puhasrentaablus	-5%	-2%
<i>puhaskasum / müügituluga</i>		
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,91	0,83
<i>käibevara / lühiajalised kohustused</i>		
Varade rentaablus (ROA)	-9%	-6%
<i>puhaskasum/varad kokku</i>		
Omakapitali rentaablus (ROE)	-39%	-6%

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Konsolideeritud bilanss**

(kroonides)

	Lisa nr	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
VARAD			korrigeeritud	korrigeeritud
Käibevara				
Raha ja pangakontod	3	631 089	521 704	472 194
Nõuded ja ettemaksed	4,5,6	9 564 222	7 847 884	12 638 879
Varud	7	18 681 873	21 579 206	21 585 639
Käibevara kokku		28 877 184	29 948 794	34 696 712
Põhivara				
Finantsinvesteeringud		0	2 426 699	0
Kinnisvara investeeringud		0	0	2 969 069
Materiaalne põhivara	9	45 885 339	19 307 026	19 353 480
Immateriaalne põhivara	10	7 307 404	7 447 977	5 661 554
Põhivara kokku		53 192 743	29 181 701	27 984 103
VARAD KOKKU		82 069 927	59 130 496	62 680 815
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				
Lühiajalised kohustused				
Lühiajalised laenukohustused	11,12	7 680 734	10 832 374	9 715 887
Võlad ja ettemaksed	6,14	24 223 493	25 189 071	28 284 675
Lühiajalised kohustused kokku		31 904 227	36 021 445	38 000 562
Pikaajalised kohustused				
Pikaajalised laenukohustused	11	30 510 584	7 068 499	4 137 526
KOHUSTUSED KOKKU		62 414 811	43 089 944	42 138 088
Omakapital	15			
Vähemusosalus		893 091	0	0
Aktiivkapital		5 400 000	3 536 000	3 536 000
Aazhio		491 221	2 968 858	2 968 858
Kohustuslik reservkapital		353 600	353 600	353 600
Omaaktiad		-2 386 364	-15 000 000	-15 000 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		25 004 789	28 684 269	30 656 488
Aruandeaasta kasum		-10 101 221	-4 502 175	-1 972 219
Emaettevõtte omanikule kuuluv omakapital		18 762 025	16 040 552	20 542 727
OMAKAPITAL KOKKU		19 655 115	16 040 552	20 542 727
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		82 069 927	59 130 496	62 680 815

Lisad lehekülgedel 10 kuni 35 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud kasumiaruanne
 (kroonides)

	Lisa nr	2010	2009 korrigeeritud
Müügitulu	17	140 589 030	139 816 929
Muud äritulud	18	1 544 993	4 916 659
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus		265 354	0
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara		94 245	244 394
Kaubad, toore, materjal teenused	19	-67 269 857	-68 360 110
Muud tegevuskulud	20	-28 312 754	-29 429 856
Tööjõu kulud			
Palgakulu		-37 188 852	-34 956 168
Sotsimaks		-12 089 094	-11 477 608
Tööjõu kulud kokku		-49 277 947	-46 433 776
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9,10	-4 156 433	-3 309 948
Muud ärikulud	18	-1 176 840	-738 354
Ärikasum		-7 700 209	-3 294 062
Finantstulud ja -kulud kokku	21	-2 772 348	-1 208 113
Kasum enne tulumaksustamist		-10 472 557	-4 502 175
Tulumaks		0	0
Aruandeaasta puhaskasum		-10 472 557	-4 502 175
sh vähemusosanike osa puhaskasumist/- kahjumist		-371 335	0
sh. emattevõtte omanike osa puhaskasumist/- kahjumist		-10 101 221	-4 502 175

Lisad lehekülgedel 10 kuni 35 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(kroonides)

	Lisa	2010	2009
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum		-7 700 211	-3 750 445
Korrigeerimised:			
Materiaalse põhivara kulum	9,10	4 233 172	3 309 948
Kasum/kahjum põhivaramüügist		31 578	237 377
Muude finantsinvesteeringute müük		0	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-4 338 426	3 353 688
Varude muutus	7	3 785 860	6 410
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-2 632 156	-1 201 846
Muud finantstulud ja -kulud		32 627	
Kokku rahavood äritegevusest		-6 587 556	1 955 132
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetus	9,10	-375 891	-154 504
Materiaalse põhivara müük	9,10	0	385 549
Immateriaalne põhivara	9,10	0	-2 549 202
Sidusettevõtte soetus	15	0	-2 400 000
Saadud intressid		623	1 226
Rahavoog investeerimisel		-375 268	-4 716 931
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	11,22	3 675 764	8 040 824
Saadud laenude tagasimaksed	11,22	-2 870 382	-2 569 643
Arvelduskrediidi jäägi muut	11,22	-2 026 259	-587 649
Kapitalirendi põhimaksete tagasimaksed	11,12	-1 743 608	-836 056
Aktsiakapitali suurendamine	15	10 355 555	
Omaaktsiate müük	15	1 644 444	
Makstud intresse		-1 859 912	-997 879
Kokku rahavoog finantseerimistegevusest		7 175 601	3 049 597
Rahavoog kokku		212 778	287 797
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		533 464	472 173
Raha ja raha ekvivalentide muutus		212 778	287 797
Valuuta kurssi kasum/kahjum		-115 153	-238 267
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	631 089	521 704

Lisad lehekülgedel 10 kuni 35 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(kroonides)

Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital

	Osa- kapital	Aazio	Omaaktisad	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku	Vähemus- osalus	Omakapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2008	3 536 000	2 968 858	-15 000 000	353 600	28 684 269	20 542 727	0	20 542 727
Aruandeperioodi puhaskasum					-4 502 170	-4 502 170	0	-4 502 170
Saldo seisuga 31.12.2009	3 536 000	2 968 858	-15 000 000	353 600	24 182 099	16 040 557	0	16 040 553
Aktiikapitali tõstmise	1 864 000	-2 477 637	12 613 636	0		11 999 999		11 999 999
Vähemusaluse muutus					1 194 029	1 194 029	521 756	1 715 785
Aruandeperioodi puhaskasum					-10 472 557	-10 472 557	371 335	-10 101 221
Saldo seisuga 31.12.2010	5 400 000	491 221	-2 386 364	353 600	14 903 571	18 762 025	893 091	19 655 115

Täpsem informatsioon aktsiikapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud lisas 15.

Lisad lehekülgedel 10 kuni 35 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

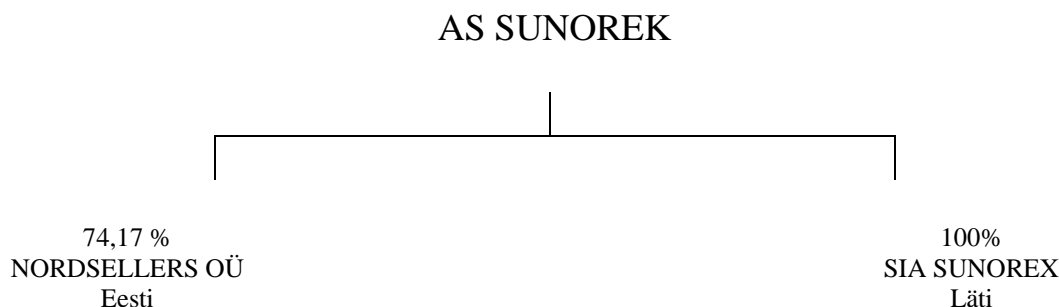
AS-i SUNOREK (edaspidi Kontsern) 2010. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Läti kekspangal on fikseeritud LVL kurss EUR-i suhtes, 1EUR = 0,702804 LVL . Kontsern on kasutanud Läti tütre konsolideerimisel antud fikseeritud Läti keskpanka kurssi.

2010. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad AS SUNOREK (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete Nordsellors OÜ, SIA Sunorex finantsnäitajad.

Esitusviisi ja arvestuspõhimõtete muudatused/vigade korrigeerimine.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Kontsern järgib alatai samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud Hea tava ja juhendite alusel või kui uus arvestuspõhimõtte ja/või esitusviis annab objektiivsesema ülevaate Kontserni bilansist, kasumiaraudest ja rahavoogudest.

Tütarettevõtete kajastamise arvestuspõhimõtte muutus

Kontserni juhtkond on ülevaadanud tütarettevõtete kajastamise arvestuspõhimõtteid. Varasemalt kajastati tütarettevõtteid kapitali osaluse meetodil ning kuna olemasolev tütarettevõtte osakaal omakapitlist ja kasumiaraudest kuni 2009 aastani ei olnud oluline ei muudetud koos Hea tava muudatusega 2005. aastal tütarettevõtte konsolideerimise põhimõtteid. Alates 2010. aastast aga lisandus uus tütarettevõtte, mille osakaal Kontserni varadest moodustab seisuga 31.12.2010 36% .

Kõik võrreldavad andmed on viidud vastavusse uue arvestuspõhimõttega ning täiendavalt on lisatud uuele arvestuspõhimõttele vastavad eelmise perioodi bilanssi algsaldod seisuga 31.12.2008

Arvestuspõhimõtete muutmise korrigeerimise mõju on esitatud alljärgnevas tabelis(bilansi lühendatud versioon) :

	Saldo 2009.a aastaaruandes	Muudatuse mõju	Muudetud saldo 2010.a. aastaaruandes
Mõju bilansile seisuga 31.12.2008			
Raha	280 153	192 041	472 194
Nõuded	11 593 853	1 045 026	12 638 879
Varud	21 280 612	305 027	21 585 639
Mat. ja immat. põhivara	27 814 191	-2 799 157	25 015 034
Kohustused	39 642 789	2 495 299	42 138 088
Netomõju omakapitalile, sh:	21 362 020	-819 293	20 542 727
Eelmiste perioodide jaotamta kasum	29 828 800	827 688	30 656 488
Mõju bilansile seisuga 31.12.2009			
Raha			
Nõuded	8 983 820	-1 135 936	7 847 884
Varud	21 519 697	59 509	21 579 206
Mat. ja immat. põhivara	26 577 187	177 815	26 755 002
Kohustused	42 878 734	211 210	43 089 944
Netomõju omakapitalile, sh:	17 074 834	-1 034 282	16 040 552
Eelmiste perioodide jaotamta kasum	28 677 562	6 707	28 684 269
Mõju kasumiaruandele 2009.a			
Müügitulu	138 669 596	1 147 333	139 816 929
Muu äritulu	4 778 093	382 960	5 161 053
Amortisatsioon	2 479 600	830 348	3 309 948
Kokku mõju kasumiaruandele	3 461 186	1 040 989	4 502 175
Mõju rahavoogude aruandele 2009.a			
Rahavood äritegevusest	1 996 000	-40 868	1 955 132
Rahavood investeerimistegevusest	-4 640 526	-76 405	-4 716 931
Rahavood finantseerimistegevusest	3 050 823	-1 226	3 049 597

A. Konsolideeritud aruannete koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtete (välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud tütarettevõtted) finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemus ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel.

Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused (s.o omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena (vt arvestuspõhimõtet osas I).

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse kontserni osalust omandatud ettevõtte varades, kohustustes ja tingimuslikes kohustustes ning tekkinud firmaväärtust konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes konsolideeritud kasumiaruandes. Positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud bilansis immateriaalse varana.

Juhul, kui tütarettevõtte müüakse aruandeperioodi jooksul, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes müüdü tütarettevõtte tulusid ja kulusid kuni müügikuupäevani. Vahet müügihinna ja tütarettevõtte netovara bilansilise väärtuse vahel kontserni bilansis (kaasa arvatud firmaväärtus) müügikuupäeva seisuga kajastatakse kasumi/kahjumina tütarettevõtte müügist. Juhul, kui tütarettevõtte osalisel müügil väheneb kontserni kontroll ettevõtte üle alla 50%, kuid mõju ettevõtte üle ei kao täielikult, lõpetatakse alates müügikuupäevast ettevõtte konsolideerimine ning kajastatakse järelejäänud osa tütarettevõtte varades, kohustustes ning firmaväärtuses kas sidusettevõtena, ühisettevõtena või muu finantsinvesteeringuna. Allesjääva investeeringu osa bilansilist väärtust müügikuupäeval loetakse tema uueks soetusmaksumuseks.

Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõttesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui kontsern on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi, kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Muid nõudeid sidusettevõtte vastu hinnatakse vastavalt nõude laekumise tõenäosusele.

Osalust omandatud sidusettevõtte varades ja kohustustes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse bilansis netosummana real „Sidusettevõtete aktsiad või osad“.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse lõigus K. Varade väärtuse langus kirjeldatud põhimõtetest.

Tütar- ja sidusettevõtted, mis vastavad müügioteel põhivara kriteeriumitele (st. väga tõenäoliselt müüakse 12 kuu jooksul), kajastatakse järgnevalt:

- tütarettevõtete varad konsolideeritud bilansis eraldi kirjel „Müügioteel põhivarad“ ning kohustused eraldi kirjel „Müügioteel põhivaradega seotud kohustused“ (mõõdetuna kas nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, või bilansilises väärtuses, olenevalt kumb on madalam);
- sidusettevõtted kajastatakse kirjel „Müügioteel põhivarad“ kas nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, või bilansilises väärtuses, olenevalt kumb on madalam.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul (nii vähemusosaluse soetuste kui ka müükide kajastamisel) rakendatakse nn. emattevõtte kontseptsiooni, mille puhul kasutatakse vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul samasuguseid põhimõtteid nagu tehingutes kontserniväliste kolmandate osapooltega. Osaluste suurendamisel tüürettevõttes vähemusosanikult osade soetuse teel kajastatakse vahe tasutud või tasumisele kuuluva soetusmaksumuse ja soetatud vähemusosaluse bilansilise maksumuse (tüürettevõtte netovara) vahel positiivse firmaväärtusena või kantakse negatiivse firmaväärtusena tulusse (s.t kui omandatud netovara on suurem kui osaluse eest makstud summa). Tütar- ja sidusettevõtete müügil kajastatakse vahe tütar- ja sidusettevõtete müügihinna ning kontserni osa tütar- või sidusettevõtte varade, kohustuste ning firmaväärtuse vahel kasumiaruandes kasumi või kahjumina.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emattevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emattevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emattevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõttesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

B. Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid (vt. ka arvestuspõhimõtte D), nõuded ostjate vastu (vt. ka arvestuspõhimõtte E) ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse *tehingupäeval (s.t päeval, mil Kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks)*.

Õiglases väärtuses kajastatavate finantsvarade ostu ja müügi arvestusel kajastatakse soetatavate varade tehingu- ja bilansipäeva vahelisel perioodil toimunud väärtuse muutust *aruandeperioodi kasumi või kahjumina*.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenuid ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teistesse omakapaliinstrumentidesse (v.a. sellised osalused tütar- ja sidusettevõtetes, mida kajastatakse vastavalt kas konsolideerimise või kapitaliosaluse meetodil) kajastatakse õiglases väärtuses, juhul kui see on usaldusväärset hinnatav. Õiglase väärtuse aluseks on finantsinstrumendi noteeritud turuhind. Aktsiaid ja muid omakapaliinstrumente, mille õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse soetusmaksumuses (miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse kauplemiseesmärgil hoitavaid väärtpabereid (aktsiaid, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne.) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast.

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena (muude pikaajaliste investeeringutena aktsiatesse ja väärtpaberitesse ning pikaajaliste nõuete) kajastatakse väärtpabereid (aktsiaid, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne.), mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a. investeeringud tütar- ja sidusettevõttesse), kindla lunastustähtajaga väärtpaberid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, ning antud laenuid, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse finantsvarad alla järgnevalt:

- (a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga);
- (b) Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusele (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- (c) Õiglase väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla nende õiglasele väärtusele.

Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses muutustega läbi omakapitali ümberhindluse reservi, kantakse väärtuse languse tunnuste esinemisel seni omakapitalis kajastatud negatiivne ümberhindluse reserv ümber kasumiaruandesse.

Väärtuse languse tühistamised:

- (a) Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam (1) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja (2) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.
- (b) Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, allahindlusi ei tühistata.
- (c) Õiglaselt väärtuses väärtuse muutustega läbi omakapitali ümberhindluse reservi kajastatavate finantsvarade allahindluste tühistamisel lähtutakse järgnevast: aktsiate ja muude omakapitaliinstrumentide allahindluste tühistamisel kajastatakse väärtuse suurenemine omakapitali ümberhindluse reservis; võlakirjade ja muude võlainstrumentide allahindluste tühistamisel kajastatakse väärtuse suurenemine kasumiaruandes.

C. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviiidsetesse fondidesse, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalenti mõistele. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

D. Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksud ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäär meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes *mitmesuguste tegevuskuludena*. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

E. Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud välistatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

F. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 10 000 krooni või varad mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 10 000 krooni, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Ehitised ja rajatised	3-5%
- Tootmiseseadmed	8-20%
- Muud masinad ja seadmed	10-20%
- Muu inventar ja IT seadmed	10-30%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiototel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele (vaata ka arvestuspõhimõtet osas N).

Laenukasutuse kulutused (näiteks intressid), mis on seotud materiaalse põhivara ehitusega, kapitaliseeritakse antud objekti soetusmaksumuses perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks. Muid laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuluna. / Laenude intressikuludid põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotol põhivaraks (vt. arvestuspõhimõtte lõigus J).

G. Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärsetel põhjustel mõeldav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse määratud kasuliku elueaga varaks ja määramata kasuliku elueaga varaks. Määramata pikkusega kasuliku elueaga immateriaalset vara (äriühenduse käigus tekkinud firmaväärtus, kaubamärk) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks viiakse igal bilansipäeval läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni (vaata ka arvestuspõhimõtet lõigus J).

Määratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Amortisatsioonimäärade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Arenguväljaminekud	20%
- Tarkvara, patendid, litsentsid, kaubamärgid ja muu immateriaalne põhivara	20-33%

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele (vaata ka arvestuspõhimõtet lõigus J).

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete, teenuste, protsesside või süsteemide väljatöötamiseks, kujundamiseks või testimiseks. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul kui eksisteerivad tehnilised ja finantsilised võimalused ning positiivne kavatsus projekti elluviimiseks, kontsern suudab kasutada või müüa loodavat vara ning arendusväljaminekute suurust ja immateriaalsest varast tulevikus tekkivat majanduslikku kasu on võimalik usaldusväärsetel põhjustel mõõta.

Tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 5 aastat.

Muu immateriaalne põhivara

Kulutused patentide, kaubamärkide, litsentside ja sertifikaatide soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu. Muu immateriaalne põhivara kantakse kuluks lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 5 aastat.

H. Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe äriühenduse käigus omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel, peegeldades seda osa soetusmaksumusest, mis tasuti omandatud kontserni selliste varade eest, mida ei ole võimalik eristada ja eraldi arvele võtta. Omandamise kuupäeval kajastatakse firmaväärtus konsolideeritud bilansis selle soetusmaksumuses immateriaalse varana.

Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele, juhul kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlusi ei tühistata.

Negatiivne firmaväärtus on summa, mille võrra omandatud netovara õiglase väärtus ületab omandatud osaluse soetusmaksumust. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse selle tekkimisel kasumiaruandes tuluna.

I. Müügiotel põhivara

Müügiotel põhivaraks loetakse materiaalsed või immateriaalsed põhivara, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul ning mille puhul juhtkond on alustanud aktiivset müügitegevust ning varaobjekte pakutakse müügiks realistliku hinna eest võrreldes nende õiglase väärtusega.

Müügiotel põhivara kajastatakse bilansis käibevarana ning selle amortiseerimine lõpetatakse vara ümberklassifitseerimise hetkel. Lähtudes sellest, kumb on väiksem, kajastatakse müügiotel põhivara kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused.

J. Varade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (s.h firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa, *püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid, raamatud*) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*cash generating unit*).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

K. Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

L. Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

M. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Garantiieraldis

Kontsern annab enda poolt müüdüd toodetele garantii. Kontserni bilansis on moodustatud eraldis summas, mis on vajalik bilansipäevaks müüdüd toodetega seotud garantiikohustuse rahuldamiseks. Eraldise hindamisel on lähtutud eelmiste aastate kogemusest.

Eraldised kohtuvaidluste suhtes

Kontsern on moodustanud bilansis eraldise kõigi kohtuvaidluste ja võimalike kohtuvaidluste suhtes, mille puhul kohtuvaidlust põhjustav kohustav sündmus on toimunud enne bilansipäeva ja kohtuvaidlusega kaasnevad kontsernile tõenäoliselt teatud kulutused, mille summat on võimalik usaldusväärset hinnata.

Eraldised kahjuliku lepingu suhtes

Kahjulik leping on selline leping, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku kasu. Kahjulike lepingute suhtes moodustatakse eraldis, mis on väiksem lepingu täitmisega kaasnevast kahjumist või lepingu katkestamisega kaasnevast leppetrahvist.

N. Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 (2007. aastal kehtis maksumäär 22/78) väljamakstavalt netosummal. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapäraselt lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud liigitatakse realiseerunud (tasumisele kuuluvaks) tulumaksuks ja edasilükkunud tulumaksuks. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Konsolideeritud kasumiaruandes on kajastatud Lätis asuva tütarettevõtte kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaksukulu ja edasilükkunud tulumaksukulu või -tulu ning Eestis registreeritud ettevõtete dividendide tulumaksukulu.

Välismaised tütarettevõtted

Läti tulumaksuregulatsiooni kohaselt tekib vastava riigi äriühingust maksumaksjal kohustus tasuda tulumaksu aruandeaastal teenitud maksustatavalt kasumilt. Lätis kehtis 2010. aastal tulumaksumäär 15% (2009: 15%).

Välismaiste tütarettevõtete puhul leitakse edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustus kõigi bilansikuupäeval esinevate varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamisväärtuste ajutiste erinevuste vahel. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendes perioodides, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused on tasaarveldatud ainult ühe kontserni kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui prognoositavas tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suuruses tulumaksukohustuse tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks.

O. Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on kajastatu netomeetodil.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Mitterahalisel sihtfinantseerimisel loetakse saadud vara soetusmaksumuseks null ning vara kajastatakse bilansiväliselt.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse saadud sihtfinantseerimise tulu vastava kulu vähendusena.

P. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale Eesti krooni (s.o emaettevõtte arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad kinnisvarainvesteeringud; bioloogilised varad; lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärset hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Eesti Panga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursi alusel.

Välismaiste tütarettevõtete finantsnäitajad.

Välismaal asuvate tütarettevõtete ja muude äriüksuste konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded nende arvestusvaluutast ümber emaettevõtte esitlusvaluutasse. Kui välismaise majandusüksuse arvestusvaluuta ei lange emaettevõtte esitlusvaluutaga kokku, siis kasutatakse välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- (a) kõik vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva Eesti Panga kursi alusel;
- (b) tulud ja kulud, muud omakapitali muutused ning rahavood hinnatakse ümber nende tekkimise perioodi kaalutud keskmise kursiga

Aruannete ümberarvestusest tekkinud vahed kajastatakse konsolideeritud bilansis omakapitali kirjel "Realiseerimata kursivahed". Välismaal asuva tütarettevõtte võõrandamisel kajastatakse omakapitali kirjel "Realiseerumata kursivahed" kajastatud summa aruandeaasta kasumi või kahjumina.

Läti kekspangal on fikseeritud LVL kurss EUR-i suhtes, $1\text{EUR} = 0,702804\text{LVL}$. Kontsern on kasutanud Läti tütre konsolideerimisel antud fikseeritud Läti keskpanga kurssi.

Q. Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

R. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Lisa 2 Majanduskriisi mõjud

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid Kontserni äritegevusele. Juhtkonna hinnangul on olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- deebitoride võimalikud makseraskused on toonud/ ja võivad kaasa tuua Kontserni nõuete väärtuse languse ning varasemast suuremad allahindluskahjumid. Mõju vastu on siiski õnnestunud võidelda konservatiivsemate krediidiotsuste ja parema krediidihalduse, mille tulemusena allahindlused 2010. aastal on vähenenud. 2011. aastal see risk pigem väheneb.
- Seoses finantseerimisasutuste tunduvalt konservatiivsema hoiakuga on kontsernil on olnud raskusi leida mõistliku hinnaga finantseerimisallikaid investeerimisplaanide täitmiseks ja laenude refinantseerimisega tingimustel, mis vastaksid olemasolevate laenude tingimustele; risk püsib ka aastal 2011.
- Olulised negatiivsed muutused Põhjamaade turgudel võivad kaasa tuua konkurentsi tihenemise ja käibe või marginaalide languse.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on majanduskriisi areng või edaspidine mõju Kontserni tegevusele ja finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Kontserni jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.10	31.12.09
Sularaha kassas	102 422	113 859
Raha teel	24 800	0
Pangakontod	503 867	407 844
Kokku	631 089	521 703

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.10	31.12.09
Nõuded ostjate vastu (lisa 5)	9 133 538	7 558 476
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (lisa 6)	3 075	44 377
Muuud nõuded	427 608	245 032
Nõuded ja ettemaksed kokku	9 564 222	7 847 885

Lisa 5 Nõuded ostjate vastu

	31.12.2010	31.12.2009
Ostjatelt laekumata arved	9 518 117	8 823 954
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-384 578	-1 265 478
Nõuded ostjate vastu kokku	9 133 539	7 558 476
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-1 265 478	-1 308 874
Eelneval perioodil kuluna kajastatud nõuete laekumine	174 076	142 640
Bilansist välja kantud lootusetud nõuded	1 026 298	1 396 743
Täiendav ebatoenäoliselt laekuvate arvete kulu	-319 474	1 495 987
Ebatõenäoliselt laekuvad arved kokku	-384 578	-1 265 478

Lisa 6 Maksud

	31.12.2010		31.12.2009	
	Võlg	Ettemaks	Võlg	Ettemaks
Käibemaks	878 549	2 768	1 305 986	44 377
Ettevõtte tulumaks	153 443	0	18 123	0
Üksikisiku tulumaks	1 109 749	0	1 302 771	0
Sotsiaalmaks	2 206 565	0	2 714 954	0
Töötuskindlustusmaks	254 444	0	319 315	0
Kohustuslik kogumispension	62 891	0	21 786	0
Keskkonna ja riskimaks	1 890	0	4 475	0
Maksuameti intress	227 761	0	0	0
Maksuameti ettemaksukonto	0	307	0	0
Müügimaks	58 920	0	0	0
	4 954 212	3 075	5 687 410	44 377

Lisa 7 Varud

	31.12.10	31.12.09
Tooraine ja materjal	13 615 150	14 543 302
Lõpetamata toodang	3 808 464	5 075 670
Valmistoodang	922 171	1 100 377
Hankijate ettemaksed kaupade eest	336 089	859 858
Varud kokku	18 681 874	21 579 207

Seoses varude neto realiseerimisväärtuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud või allahindlust tühistatud järgmiselt:

	2010	2009
Tooraine ja materjal	572 258	-1 058 715

Kontserni varusid on kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 427 220 krooni (31. detsember 2009: 582 105 krooni).

Kontsern on võtnud vastutavale hoiule kaupa kogusummas 116 036 krooni (31. detsember 2009: 362 067 krooni).

Lisa 8 Tütaretevõtted

OÜ Sunorek omab osalusi järgmistes tütaretevõttes:

Ettvõtte nimetus	SIA Sunorex	Nordsellers OÜ
Asukoht:	Läti Vabariik	Eesti Vabariik
Põhitegevusala:	aknakatete ja mööbli müük	spoonmööbli tootmine

2009.a

Omandatu osaluse soetusmaksumus	4 552 805	2 400 000
Omandatud osaluse %	0,00%	62,30%
Osaluse % aasta lõpuks	100,00%	62,30%
Soetusmaksumus aasta lõpuks	4 552 805	2 400 000

**Tütaretevõtte omakapital
seisuga 31.12.2009**

Omakapital

Osakapital	4 552 784	6 386 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/-kahjum	-7 171 558	-2 790 817
Aruandeaasta kasum/-kahjum	-619 268	0
Omakapital kokku	-3 238 042	3 595 183
Investeeriija osa omakapitalist	-3 238 042	2 239 799

2010.a

Omandatu osaluse soetusmaksumus	0	1 000 000
Omandatud osaluse %	0,00%	11,87%
Osaluse % aasta lõpuks	100,00%	74,17%
Soetusmaksumus aasta lõpuks	4 552 805	3 400 000

Tütaretevõtte omakapital

31.12.2010

Omakapital

Osakapital	4 552 784	7 386 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/-kahjum	-8 668 923	-2 490 817
Aruandeaasta kasum/-kahjum	-619 268	-1 437 612
Omakapital kokku	-4 735 407	3 457 571
Investeeriija osa omakapitalist	-4 735 407	2 564 480

Aruandeaastal toimunud äriühendused:

Kuni 1.01.2010 kajastati OÜ Nordsellesit sidusettevõtena, kuna tegelik kontroll saavutati tütaretevõtte üle 2010 aasta alguses. Seisuga 31.12.2009 bilansis on OÜ Nordsellers kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

25. augustil 2010 suurendas Sunorek Nordsellersi OÜ osakapitali 1 000 000 krooni võrra ning omandas sama tehingu käigus 11,87 % Nordsellersi OÜ aktsiatest – makstes 11,87%-lise osaluse eest 0 krooni. Nordsellersi 11,87% omandamisel tekkis firmaväärtus summas 618 617 krooni.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Seadmed ja transpordi vahendid	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud		Kokku
				Lõpetamata projektid	Ettemaksud	
Saldo seisuga 31.12.2008						
Soetusmaksumus	5 606 277	13 828 997	4 723 207	2 595 309	0	26 753 790
Akumuleeritud kulum	-609 429	-4 118 677	-2 672 204	0	0	-7 400 310
Jääkmaksumus	4 996 848	9 710 320	2 051 003	2 595 309	0	19 353 480
2009.a. toimunud muutused						
Ostetud põhivara	0	319 711	303 100	441 243	2 969 069	4 033 123
Müük, mahakandmine allahindlused ja	0	-860 305	-21 268	0	0	-881 573
Aruandeaasta amortisaatsioon	-163 812	-1 782 878	-592 771	0	0	-2 539 461
Müüdüd, mahakantud põhivara kulum	0	243 062	15 675	0	0	258 737
Sihtfinantseerimisega	0	-917 181	0	0	0	-917 181
Ümber klassifitseerimised	0	2 953 897	0	-2 953 897	0	0
Saldo seisuga 31.12.2009						
Soetusmaksumus	5 606 277	15 325 119	5 005 039	82 655	2 969 069	28 988 159
Akumuleeritud kulum	-773 241	-5 658 493	-3 249 399	0	0	-9 681 133
Jääkmaksumus	4 833 036	9 666 626	1 755 640	82 655	2 969 069	19 307 026
2010.a. toimunud muutused						
Ostetud põhivara	0	150 488	180 535	0	0	331 023
Soetatud läbi TEV ostmise	27 101 055	5 022 079	273 477	0	0	32 396 611
Kulum TEV ostmise läbi	-950 551	-1 510 659	-164 850	0	0	-2 626 060
Müük, mahakandmine allahindlused ja	0	-933 606	-1 998 851	-82 655	0	-3 015 112
Aruandeaasta amortisaatsioon	-712 884	-2 057 322	-636 463	0	0	-3 406 669
Ümber klassifitseerimised	-371 800	504 543	-132 743	0	0	0
Ümber klassifitseerimise kulum	117 428					
Müüdüd põhivarakulum	0	928 010	1 970 510	0	0	2 898 520
Saldo seisuga 31.12.2010						
Soetusmaksumus	32 335 532	20 068 624	3 327 457	0	2 969 069	58 700 681
Akumuleeritud kulum	-2 436 676	-8 298 464	-2 080 203	0	0	-12 815 343
Jääkmaksumus	29 898 856	11 770 160	1 247 254	0	2 969 069	45 885 339

Võlakohustuste tagatiseks panditud materiaalse põhivara objektide kohta on toodud informatsioon lisas 22.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus	Arengu- väljaminekud	Arvuti- tarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	Kokku
31.12.2008					
<i>Soetusmaksumus</i>	3 000 000	906 624	3 447 498	156 750	7 510 872
<i>Akumuleeritud kulum</i>	0	-876 819	-972 500	0	-1 849 319
Jääkmaksumus	3 000 000	29 805	2 474 998	156 750	5 661 553
2009.a toimunud muutused					
Soetatud perioodi jooksul	0	0	575 886	1 973 316	1 973 316
Amortisatsiooni kulu	0	-21 305	-741 474	0	0
31.12.2009					
<i>Soetusmaksumus</i>	3 000 000	906 624	4 023 385	2 130 066	10 060 075
<i>Akumuleeritud kulum</i>	0	-898 124	-1 713 974	0	-2 612 098
Jääkmaksumus	3 000 000	8 500	2 309 411	2 130 066	7 447 977
2010.a toimunud muutused					
Soetatud perioodi jooksul	618 617	3 200	41 767	0	663 584
Põhivara allahindlus	0	-2 500	-47 174		-49 674
Müüdid , mahakantud	0	-904 124	-406 028	0	-1 310 152
Mahakantud vara kulum	1	904 124	402 004	0	1 306 129
Amortisatsioonikulu	0	-6 000	-744 460		-750 460
<i>Soetusmaksumus</i>	3 618 617	3 200	3 611 950	2 130 066	9 363 833
<i>Akumuleeritud kulum</i>	0	0	-2 056 429	0	-2 056 429
Jääkmaksumus	3 618 618	3 200	1 555 520	2 130 066	7 307 405

Lisa 11 Laenukohustused

	<i>Tagasimakse tähtaeg</i>			Intressi- määr
	Saldo 31.12.2010	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	
Pikaajalised pangalaenud	31 387 378	3 172 116	28 215 262	4-7%
Kapitalirendikohustused	4 024 890	1 729 568	2 295 323	4-7%
Arvelduskrediit	2 779 050	2 779 050	0	4-7%
Kokku	38 191 319	7 680 734	30 510 585	

	<i>Tagasimakse tähtaeg</i>			Intressi- määr
	Saldo 31.12.2009	<i>12 kuu jooksul</i>	<i>1-5 aasta jooksul</i>	
Pikaajalised pangalaenud	6 964 937	2 191 008	4 773 929	4-7%
Kapitalirendikohustused	3 130 642	836 056	2 294 570	4-7%
Lühiajalised pangalaenud	3 000 000	3 000 000	0	4-7%
Arvelduskrediit	4 805 309	4 805 309	0	4-7%
Kokku	17 900 889	10 832 374	7 068 499	

Kõik kontserni võlakohustused on Eesti kroonides või eurodes. Pangalaenud on võetud Swedpankist. Informatsioon võlakohustuste tagatiste kohta on toodud lisas 22.

Lisa 12 Kapitalirent

	Masinaid ja seadmed	KOKKU
Saldo seisuga 31.12.2008		
Soetusmaksumus	6 078 151	6 078 151
Akumuleeritud kulum	-1 335 304	-1 335 304
Jääkmaksumus	4 917 949	4 917 949
Saldo seisuga 31.12.2009		
Soetusmaksumus	5 843 525	5 843 525
Akumuleeritud kulum	-1 721 826	-1 721 826
Jääkmaksumus	4 121 699	4 121 699
Saldo seisuga 31.12.2010		
Soetusmaksumus	4 716 974	4 716 974
Akumuleeritud kulum	-1 888 770	-1 888 770
Jääkmaksumus	2 828 204	2 828 204

Kapitalirendikohustuste kohta on informatsioon toodud lisas 11.

Kapitalirendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 13 Kasutusrent

Kontsern on võtnud kasutusrendile transpordivahendid ja arvutid:

	2010	2009
Makstud kasutusrendi makseid	1 406 626	1 568 745
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksud		
mittekatkestatavatest rendilepingutest:	1 118 335	1 139 745
<i>s h kuni 1 aasta</i>	778 683	745 745
<i>1-5 aastat</i>	339 652	394 000

Kõikide mootorsõidukite kasutusrendilepingute alusvaluutaks on Eesti kroon. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Kontsern rendib kasutusrendi tingimustel 11 salongi (10 Eestis ja 1 Lätis) ja 3 tootmishoonet ning allrendib ruume edasi, rendi tulu aruandeaastal oli 413 747 krooni (2009: vastavalt 483 348).

Lisa 14 Võlad ja ettemaksud

	31.12.10	31.12.09
Võlad töövõtjatele	3 905 604	2 844 220
Võlad tarnijatele	11 802 272	13 277 160
Muud viitvõlad	18 823	2 264
Dividendivõlad	1 000 000	1 000 000
Maksuvõlad (lisa 6)	4 954 212	5 687 409
Kinkekaardid	111 000	0
Ostjate ettemaksud	2 431 582	2 378 017
Kokku	24 223 493	25 189 071

Lisa 15 Omakapital

	31.12.10	31.12.09
Aksiakapital	5 400 000	3 536 000
Aktsiaiate arv	675	442
Aktisate nimiväärtus	8 000	8 000

Kontserni emaettevõtte aksiakapital seisuga 31.12.2010 koosneb 675 lihtaktsiast nimiväärtusega 8000 krooni, mille eest on täielikult tasutud.

2010. aastal toimunud aksiakapitali suurendamise käigus emiteeriti 233 uut 8000-kroonise nimiväärtusega lihtaktsiat (kogusummas 1 864 000 krooni) ülekursiga 8 492 tuhat krooni. Aktsiate eest tasuti rahas.

2010. aastal müüs AS SUNOREK 37 omaaktsiat, saades nende eest 1644 000 krooni.

7 aktsiat on võõrandamata ning moodustavad ligikaudu 1% aksiakapitalist.

2010. aastal aktsionäridele dividende välja makstud ei ole.

Lisa 16 Sihtfinantseerimine

	31.12.10	31.12.09
Netomeetod		
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks		
Plaaditöötlusliin Rover	0	917 000
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	0	917 000
Arendustoetused	100 000	762 000
Eksporditoetused	339 000	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	439 000	762 000
Kokku	439 000	1 679 000

Lisa 17 Müügitulu

AS SUNOREK konsolideeritud müügitulu jaguneb geograafiliste piirkondade lõikes järgnevalt:

	2010	2009	2010	2009
Soome	21 744 443	20 449 417	15,5%	14,6%
Läti	5 159 115	3 850 359	3,7%	2,8%
Leedu	410 301	512 442	0,3%	0,4%
Taani	4 289 818	3 380 508	3,1%	2,4%
Rootsi	10 268 945	1 662 925	7,3%	1,2%
Eesti	94 487 449	107 360 289	67,2%	76,8%
Norra	3 863 541	2 567 692	2,7%	1,8%
Muud	365 418	33 297	0,3%	0,0%
Kokku	140 589 030	139 816 929	100,0%	100,0%

AS SUNOREK konsolideeritud müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2010	2009
Aknakatted	65 033 197	78 010 658
Garderoobid ja liugused	41 141 294	48 337 811
Vahseinad ja spoonuksed	19 434 548	0
Muud kaubad ja teenused	14 979 991	13 468 460
Kokku	140 589 030	139 816 929

Lisa 18 Muud äritulud ja muud ärikulud

Muud äritulud	2010	2009
Tulu põhivara müügist	0	6 879
Kahjude hüvitus, saadud viivised	15 449	4 439
Renditulud	413 747	483 345
Kindlustushüvitised	25 082	0
Muud ärikulud	1 090 715	4 421 995
Muud äritulud kokku	1 544 993	4 916 659

Muud ärikulud	2010	2009
Kahjum põhivara müügist	23 018	244 256
Viivised ja trahvid	1 037 932	274 036
Muud ärikulud	115 889	220 062
Muud ärikulud kokku	1 176 839	738 354

Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2010	2009
Tooraine ja materjal	62 775 374	64 372 314
Materjalide transport	2 497 665	2 933 506
Pakkematerjalid	318 637	312 965
Alltöövõtutööd	1 446 071	741 326
Muud teenused	232 111	0
Kokku	67 269 857	68 360 110

Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

	2010	2009
Kulud töövahenditele	2 775 039	2 833 597
Ostetud teenused	5 577 850	4 143 015
Üür	5 002 477	5 641 490
Energia	1 360 947	1 116 478
Ruumide remont	68 411	48 116
Transpordikulud	5 517 572	5 019 543
Reklaamikulud	3 943 808	5 251 870
Komanderingukulud	1 240 022	1 082 037
Koolituskulud	58 283	112 196
Esinduskulud	149 383	231 184
Kontoritarbed	421 467	324 845
Majapidamiskulud	1 010 806	1 153 285
Sidekulud	741 359	884 107
Maa- ja reklaamimaks	57 048	188 308
Erisoodustuse käibemaks	24 465	46 440
Nõuete ümberhindlus	363 818	1 353 347
Kokku	28 312 754	29 429 856

Töötajatele arvestatud bruttotasu aruandeaastal oli 37 188 852 krooni (2009: 34 956 168 krooni). Keskmine töötajate arv aruandeaastal oli 235 (2009: 213).

Lisa 21 Finantstulud ja –kulud

	2010	2009
Sisusettevõtted	0	26 698
Intressitulud	724	1 226
Intressikulud	-2 690 529	-997 879
Kasum kursimuutustest	-115 154	-238 158
Muud finantstulud	32 611	0
Finantstulud - kulud kokku	-2 772 348	-1 208 113

Lisa 22 Laenude tagatised ja panditud varad

	2010	2009
Kommertspant	19 860 000	18 580 000
Välja antud panga ehitusgarantiisid kolmandatele osapooltele	492 251	153 617
Panditud tütaretevõtte aktsiad	4 478 400	0
Hüpoteek kinnistutele	9 233 000	7 000 000
Isikukäendused	500 000	1 808 000
Kokku	34 563 651	27 541 617

Lisa 23 Tingimuslikud kohustused

31.12.2010 seisuga oli Sunorek AS kontserni jaotamata kasum 15 450 657 krooni, 31.12.2009 oli kontserni jaotamata kasum 24 217 158 krooni. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneks sellega tulumaksukulu 21/79 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Seega, aruandepäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele dividendide väljamaksmisel, kaasneks dividendide tulumaks maksimaalselt summas 4 107 137 krooni, 31.12.2009 oli vastavalt 6 437 472 krooni.

AS Sunorekis on väljastatud 2010. aasta jooksul kinkekaarte väärtusega 500 krooni, kokku 452 tükki (2009: 186) , neist tagastatud seisuga 31.12.2010 on 416 tükki(2009: 111) . Ringluses on seisuga 31.12. 2010 kokku 222 kinkekaarti, summas 111 000 krooni(seisuga 31.12.2009 kokku 75 kinkekeerti summas 37 500 krooni).

Lisa 24 Tehingud seotud osapooltega

AS SUNOREK konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. omanikke (emaettevõtte ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud));
- b. sidusettevõtteid;
- c. teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h emaettevõtte teised tüarettevõtted) neid tehinguid ei ole antud lisas kajastatud kuna need elimineeruvad finantsnäitajatest välja;
- d. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- e. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

AS SUNOREK kaks suuromaniku on Grandman Invest OÜ ja SAOS HOLDING OÜ. AS SUNOREK on 2010. a ostnud (kaubad edasimüügiks, tootmismaterjalid, põhivara) ning müünud oma kaupu ja osutanud teenuseid (põhivara rentimine, juhtimis- ja konsultatsiooniteenus, muud teenused) järgmistele seotud osapooltele:

	2010		2009	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
omanikud	205 165	0	0	0
sidusettevõtted	0	0	5 328 937	2 401 640
Teenuste ost-müük kokku	0	0	5 328 937	2 401 640
Kohustus seotud osapoolte ees:	31.12.2010	31.12.2009		
sidusettevõtted	0	-449 009		

Aruandeperioodil on tegevjuhtkonna ja juhatuse liikmetele arvestatud tasusid koos maksudega ja antud muid soodustusi kokku summas 1 029 714 krooni (2009: 994 925 krooni).

Lisa 25 AS Sunorek konsolideerimata finantsaruanded

Bilanss

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
VARAD		
Käibevara		
Raha ja pangakontod	441 605	446 165
Nõuded ja ettemaksed	11 689 119	8 983 820
Varud	17 649 856	21 519 697
Käibevara kokku	29 780 580	30 949 682
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	5 502 315	2 426 699
Materiaalne põhivara	16 918 527	19 163 696
Immateriaalne põhivara	6 669 930	7 413 491
Põhivara kokku	29 090 772	29 003 886
VARAD KOKKU	58 871 352	59 953 568
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Lühiajalised laenukohustused	6 742 880	10 832 374
Võlad ja ettemaksed	22 344 020	24 977 861
Lühiajalised kohustused kokku	29 086 900	35 810 235
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised laenukohustused	9 125 296	7 068 499
KOHUSTUSED KOKKU	38 212 196	42 878 734
Omakapital		
Aktsiakapital	5 400 000	3 536 000
Aazhio	491 221	2 968 858
Kohustuslik reservkapital	-2 386 364	-15 000 000
Omaaktsiad ja osad	353 600	353 600
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	25 216 376	28 677 562
Aruandeaasta kasum	-8 415 677	-3 461 186
Emaettevõtte omanikule kuuluv omakapital	20 659 156	17 074 834
OMAKAPITAL KOKKU	20 659 156	17 074 834
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	58 871 352	59 953 568

Kasumiaruanne

(kroonides)

	2010	2009
Müügitulu	145 502 987	138 669 596
Muud äritulud	1 445 732	4 778 093
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	0	0
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara	94 245	244 394
Kaubad, toore,materjal teenused	-79 389 779	-68 217 845
Muud tegevuskulud	-27 068 136	-28 260 253
Tööjõu kulud		
Palgakulu	-33 269 401	-34 204 543
Sotsimaks	-10 854 515	-11 296 542
Tööjõu kulud kokku	-44 123 916	-45 501 085
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-3 143 139	-3 240 242
Muud ärikulud	-818 803	-725 731
Ärikasum	-7 500 809	-2 253 073
Finantstulud ja -kulud kokku	-914 868	-1 208 113
Kasum enne tulumaksustamist	-8 415 677	-3 461 186
Aruandeaasta puhaskasum	-8 415 677	-3 461 186

Rahavoogude aruanne

	2010	2009
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum	-7 500 809	-2 253 073
Korrigeerimised:		
Materiaalse põhivara kulum	3 219 857	3 240 242
Kasum/kahjum põhivaramüügist	31 578	237 377
Muude finantsinvesteeringute müük	0	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2 705 299	2 610 033
Varude muutus	3 869 841	-239 085
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-2 633 842	-1 601 513
Muud finantstulud ja kulud	32 611	0
Kokku rahavood äritegevusest	-5 686 064	1 993 981
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-300 204	-76 873
Materiaalse põhivara müük	0	385 549
Immateriaalne põhivara soetus	0	-2 549 202
Tütarettevõtte soetus	-1 000 000	0
Sidusettevõtte soetus	0	-2 400 000
Antud laenu	-2 000 000	0
Saadud intressid	729	1 226
Rahavoog investeerimisel	-3 299 475	-4 639 300
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	3 000 000	8 040 824
Saadud laenude tagasimaksed	-2 170 382	-2 569 643
Arvelduskrediidi jäägi muut	-2 026 259	-587 649
Kapitalirendi põhimaksete tagasimaksed	-798 571	-836 056
Aktsiakapitali suurendamine	10 355 554	0
Omaaktsiate müük	1 644 444	0
Makstud intresse	-908 655	-997 879
Kokku rahavoog finantseerimistegevusest	9 096 131	3 049 597
Rahavoog kokku	110 593	-404 278
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	446 165	280 154
Raha ja raha ekvivalentide muutus	110 593	404 278
Valuuta kurssi kasum/kahjum	-115 153	-238 267
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	441 605	446 165

Omakapitali muutuste aruanne

	Osakapital	Aazio	Oma aktsiad	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2008	3 536 000	2 968 858	-15 000 000	353 600	28 677 562	20 536 020
Aruandeperioodi puhaskasum					-3 461 186	-3 461 186
Saldo seisuga 31.12.2009	3 536 000	2 968 858	-15 000 000	353 600	25 216 376	17 074 834
Aktsiakapitali tõstmine Aruandeperioodi puhaskasum	1 864 000	-2 477 637	12 613 636	0	0	11 999 999
					-8 415 677	-8 415 677
Saldo seisuga 31.12.2010	5 400 000	491 221	-2 386 364	353 600	16 800 699	20 659 156

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	31.12.2010	31.12.2009
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	20 659 156	17 074 834
Tütarettevõtte raamatupidamislik väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-3 400 000	-2 400 000
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	2 564 480	0
Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital	19 823 636	14 674 834

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti Raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

SIA Sunorek netovara on negatiivne, seisuga 31.12.2010 on bilansiväline kahjum kapitaliosaluse meetodil 4 735 407 krooni (2009: 4 116 159 krooni)

Lisa 26 Bilansipäevajärgsed sündmused

1. jaanuaril 2011 ühines Eesti Vabariik euroalaga ja võttis rahvusvaluutana kasutusele euro, mis asendas Eesti krooni. Sellest tulenevalt on AS SUNOREK arvestusvaluutaks alates 2011. aastast euro ning Äriregistrisse esitatavad aastaaruanded 2011. ja järgnevate aastate kohta esitatakse eurodes. Võrdlusandmed arvestatakse eurodesse ümber üleminekukursiga 15,6466 EEK/EUR, mis on ühtlasi ka varasematel perioodidel kehtinud fikseeritud vahetuskurs.

2011 aasta esimesed 4 kuud on tellimuste maht kasvanud, peamiselt ekspordi kasvu tõttu, marginaal on paranenud ja ettevõtte on olnud 4 kuuga kasumis 47 926 krooni.

Lisa 27 Kontserni majandustegevuse jätkuvus

Seisuga 31. detsember 2010 ületasid kontserni lühiajalised kohustused käibevara 3 027 043 krooni võrra. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes kontserni tegevuse jätkumisest. Juhtkonna hinnangul ei tekita negatiivne käibekapital kontserni majandusraskusi 2011. aastal, kuna vastavalt rahavoogude prognoosile suudab kontsern katta kõik lühiajalised kohustused. Peamisteks meetmeteks lühiajaliste kohustuste katmiseks on suurenenud kasum, mõnede laenude refinantseerimine, konservatiivsem krediitpoliitika, tugevamate eksportklientide faktoormine ja kui sellest ei piisa, siis vajadusel on omanikud vastavalt eelkõkkuleppele valmis ettevõttesse lisama täiendavat kapitali. Seisuga 30.04.2011 ületab käibevara lühiajalisi kohustusi.

MAJANDUSAASTA KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

AS SUNOREK juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta 2010. aasta puhaskahjum eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvel.

AS SUNOREK konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

EMTAK	Tegevusala	2010
31091	Muu mööbli tootmine (riilulid ja kapisüsteemid)	39 862 071
13921	Kodutseksiili tootmine, aknakatted	11 478 098
22232	Plasttoodete tootmine ribakaardinad ja rulood jms	54 030 477
16231	Uste tootmine ja vaheseinte tootmine	27 230 864
43321	uste , kaardinate paigaldus paigaldus	8 516 133
	Muud	5 935 254
Konsolideerimata müügitulu kokku		147 052 897

Aruande digitaalallkirjad

aktsiaselts SUNOREK (registrikood: 10042896) 01.01.2010 - 31.12.2010 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK PALS	Juhatuse liige	26.07.2011

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaseltsi Sunorek aktsionäridele

Oleme auditeerinud aktsiaseltsi Sunorek konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2010, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitikate asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt aktsiaseltsi Sunorek finantsseisundit seisuga 31.12.2010 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Tiina Maalinn

Vandeauditiitori number 437

KMRA Audiitorbüroo OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 62

Tammsaare tee 47, Tallinn

27.07.2011

Audiitorite digitaalallkirjad

aktsiaselts SUNOREK (registrikood: 10042896) 01.01.2010 - 31.12.2010 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TIINA MAALINN	Vandeaudiitor	27.07.2011

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EEK)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Plastuste, -akende, -vaheseinte jms tootmine	22232	54030477	36.74%	Jah
Mujal liigitamata mööbli tootmine	31091	39862071	27.11%	Ei
Puidust uste, akende, aknaluukide ja nende raamide tootmine (k.a väravad)	16231	27230864	18.52%	Ei
Kodutekstiili tootmine, sh voodipesu, köögirätikud, kardinad, aknasisekatted jm eesriided	13921	11478098	7.81%	Ei
Mistahes materjalist akende, uste ja treppide paigaldus	43321	8516133	5.79%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6791901
Faks	+372 6791950
E-posti aadress	sunorek@sunorek.ee
E-posti aadress	indrek@sunorek.ee
Veebilehe aadress	www.sunorek.ee